

Ä R V I K T I G T

ATT PASSA TIDEN ELLER ÄR DET NÅGOT ANNAT SOM RÄKNAS?

I kulturkretsen jag lever i, är det ganska viktigt att passa tiden. Det är en teori som skrevs i böckerna om vett och etikett. Enligt etnologer tillhör det samhället jag lever i en monokron kultur. Den monokrona kulturen är en kultur i vilken man ser tiden som en linje det vill säga en händelse sker efter en annan. Tidsuppfattningen i polykrona kulturer skiljer sig betydligt från tidsuppfattningen i de monokrona kulturer. I polykrona kulturer är tiden uppfattad som en punkt. Detta innebär att man inte tänker på att tiden går förbi. "Nu" räknas.

För det första för att passa tiden måste man ha samma tidsuppfattning. Exempelvis om en tysk bestämmer ett möte med en spanjor, är det möjligt att de inte ska träffas på samma tid. Tysken är punktlig och ska förmodligen komma 5 minuter före mötet. Spanjoren ska troligen komma fram minst 15 minuter efter en bestämd tid. Effekten blir att båda kan bli besvikna därför att spanjoren ska komma försent och tysken ska lämna mötesplatsen innan spanjoren kommit dit. Tysken är inte van vid sådant beteende och behandlar spanjorens försening som okunnighet. Samtidigt tänker spanjoren att tysken är överkänslig och sträng.

För det andra kan bristen på tidsanpassning leda till konflikter. Förr i tiden sakades det mobiltelefoner och andra moderna medier som nuförtiden underlättar kommunikationen. Även om man riskerar att bli försenad, kan man ringa samtal. Och vidare kan det fungera i polykrona kulturer eftersom att bli försenad är en naturlig konsekvens för olika situationer som händer på väg till ett möte. Frågan uppstår om vad som händer när förseningen dröjer mer än en timme. Och var går gränsen?

För det tredje sker åtskiliga händelser som kräver att man ska komma i tid. Till exempel om man deltar i en rättegång eller man har ett bokat besök hos doktorn. Då måste man komma i tid oavsett kulturkrockar. Annars kan man till exempel få en straffavgift eller förlora tillfället att träffa doktorn. Sådana exempel bevisar att ibland är det viktigt att passa tiden även om man inte gör det på vardagligt sätt. Samma människor som vågar att komma i tid till vårdcentralen, försenar sig emellertid till affärsmöten eller till möten med vänner. Enligt min uppfattning är det acceptabelt att försena sig om man har meddelat en annan person om detta faktum först.

Sammanfattningsvis vill jag påpeka att man visar respekt till en annan person genom att komma i tid till exempel. Enligt forskarna blir vår kultur mer polykronisk men monokronisk eftersom vi utför fler och fler aktiviteter samtidigt. Enligt en forskare från England, är Sverige säkert en monokronisk kultur. I denna kultur avslutar man en sak innan man börjar en annan. Tiden är planerad noggrant. Tiden måste respekteras. Därför är människorna i denna kulturkrets medvetna att komma i tid är ett uttryck för respekt. Jag håller med denna teori i praktiken.